

Entrevista a Jaume Rocas Estanyol

Rosa M. Masana Ribas

Hola Jaume i Mercè, com va el genoll Jaume?

Bé, ara sembla que més bé.

Sou de Torrent?

Si, vaig néixer aquí a Torrent el 1936, l'any de les bombes, i he fet de pagès tota la vida. Els pares eren de Montiró, un poble de prop de l'Armentera, i van venir a treballar de masovers a cal Rei, o sigui a can Figueras on ara hi ha l'hotel de cinc estrelles. N'hi deien cal Rei perquè els anteriors masovers els anomenaven així. Alguna vegada quan veien venir al meu pare algú deia: mira ara bé el Rei.

Com és que els seus pares van venir a viure a Torrent?

Els avis van venir a Torrent quan el pare tenia disset anys i el motiu era que a l'Armentera hi havia poca terra per conrear i aquí varen poder arrendar 80 vessanes, les altres parts de terreny de la finca la treballaven els parcers. Teníem bastant a prop en Joan Parals, però ell es dedicava al ramat d'ovelles.

Quin tipus de cultius feie-ho ?

Vinya, oliveres, sembrat d'usarda, cereals, ... i tot es feia amb ajut dels animals. Nosaltres teníem dues eugues i cada any les fèiem criar, les portàvem als sementals de Sant Climent de Peralta.

Com es deien?

Qui?

Les eugues

Ah, sí, una era la Monge i l'altre la Linda que era filla de can Magí. Feien de tot; llaurar, tragar i el que fos. Els pollins quan eren una mica fets els venien a buscar uns tractants de bèstia, els veníem, i els pagaven bastant bé. També la majoria de pagesos utilitzàvem les màquines de rampins i nosaltres, a més, teníem una lligadora de garbes que cegava i lligava. Aquí a dalt del poble hi havia un paller de cal ampla.

Les eugues néixen soles?

Sí, tot que teníem aconducat al veterinari Massanes, perquè a més teníem set o vuit vaques i de tant en tant havia de venir. Aquí a Torrent totes les cases

imatge Rosa M. Masana

teníen bestiar. Em sembla que només hi havia una família que no en tinguessin i també a cada casa hi havia un femer. A la plaça Major també n'hi havia un que només el buidàvem per Corpus i per la Festa Major.

També tenieu terra de regadiu?

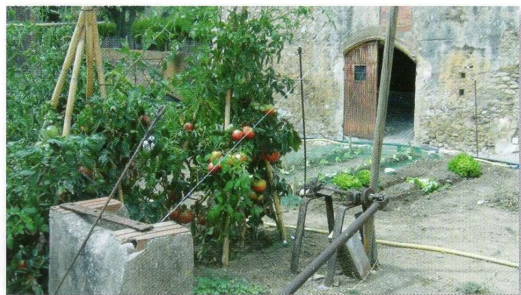
No, tot era de secà.

El tractor

D'on ve el mot Mirineu del vostre mas ?

No és un mot, és un mon. El meu pare es va casar amb Maria Estanyol Plaja, d'aquí Torrent, i una seva besàvia s'havia casat amb un xicot que de nom es deia Irineu, acabant finalment modificant-se la pronunciació fins arribar a dir-nos Mirineu. Es veu que els Plaja veníen de Fitor i com t'he explicat

L'hort en l'actualitat

la nostra família és molt llarga i en aquesta casa hi havia viscut moltes persones. Érem tres veïns, cal Esclopeter, cal Just i nosaltres.

De petit va anar a l'escola de Torrent?

Si, però cada dos per tres canviàven la mestre. Jo quan podia saltava el tancat i m'escapava, però la meva mare m'hi tornava a portar. A mi el que m'agradava més era anar al camp i ajudar al meu pare. A partir del cinc anys no vaig voler veure mai més llet i això que teníem vaques, esmorzava una torrada amb una arengada i un got de vi.

Si que es va estrenar aviat amb el vi ?

A casa teníem botes i ens feïem el vi nosaltres. Primer aixafàvem el raïms amb els peus i posàvem el suc del raïm al cup, el que quedava el portàvem a casa d'un xicot que tenia una premsa perquè l'acabés d'expressar.

Ara no sé que carai passa que la gent veu i s'emborratxa. Jo prefereixo anar amb un conductor que cada dia begui i un dia s'hagi passat, que no pas amb un que no begui mai i aquell dia s'hagi emborratxat.

Pot ser sí que és més perillós el segon?

De segur. Ara a mi no em feu veure vi a fora d' hores, no li trobo el què.

Lògic, amb una torrada i una arengada hi és obligat veure vi. Com us vàreu conèixer amb la Mercè?

La Mercè Sarsanedes Vilar, la seva muller, tot rient comenta:

Va ser molt divertit, jo sóc de Calella de la Costa i sortia amb una colla de noies que les unes el diumenge anàven a ballar a la discoteca, el Picadilli de Girona, i unes altres, jo inclosa, ens agradava anar a esquiuar a la Molina. Les que anàven al ball sempre ens deien, haurieu de venir un dia amb nosaltres perquè us agradarà i us presentarem als nostres balla-

dors. Finalment, un dia hi vàrem anar i la sorpresa i decepció d'elles va ser gran perquè els nois, llavors, volien ballar amb nosaltres. Allà ens vàrem conèixer amb en Jaume.

I us vàreu casar.

Si l'any 1984 a les cinc de la tarda a l'església de Pals i vàrem fer el convit a cant Met de la Bisbal. Però va ser una festa petita, només vàrem invitar a la família més directa.

La Mercè diu 'espera't que vaig a buscar l'àlbum de fotografies'.

Noces de Jaume i Mercè (foto cedida per ells)

Carai, quin goig que feu. Teniu un fill veritat ?

Si, en Cèsar, abans treballava de jardiner i ara a preferit dedicar-se a la pagesia. Té l'avantatge que pot treballar les pròpies terres i això és un gran què, i a més, aquesta feina li agrada molt.

Està bé això de poder continuar mantenint la pagesia i en Cèsar de segur que té un bon mestre.

Fem el que podem.

Jaume, l'altre dia vaig parlar amb en Miquel Llenas i em va dir que vosaltres portàveu l'estanc del poble, i que va conèixer la teva mare, la Maria, i va dir que era una bellíssima persona i que tu t'hi assembles molt.

Aquesta feina ja la feia la meva besàvia, Maria Lloveras, la meva àvia, i després va continuar la meva mare. Sempre van ésser les dones qui s'ocupaven del negoci perquè els homes trevallàvem a la terra.

A més de tabac despatxaven d'altres coses perquè tenien botiga, com per exemple el cafè, i també durant la postguerra repartíem el racionament, que les persones del poble el venien a buscar i portaven una llibreta on quedava tot anotat. El tabac l'havíem d'anar a buscar a la Bisbal i també entrava dins el racionament. A l'entrada hi tenien posada la bandera de l'estanc i finalment el negoci el vàrem traspasar a la fleca de la plaça.

Tot plegat força interessant. Bé, Jaume i Mercè, moltes gràcies per aquesta informació.

Ja ho saps.